

SKV

Bulletinen nr 2/2023

Svenska Kvinnors Vänsterförbund – Kvinnokamp i över 100 år

Ordförande har ordet!

Det regnade. Men fredsrörelsen i Göteborg lät sig inte hindras i sitt traditionella uppmärksammande av Hiroshimadagen den 6 augusti som utspelade sig i hörnet av Vasaparken kallad Fredsparken.

Alla närvarande är emot kärnvapen, så det är tryggt att träffas och minnas det förfärliga med atombombarna som släpptes ner över civilbefolkningar i Hiroshima och Nagasaki 1945. Aldrig mer!

Jazzmusiker för fred spelar, Matilda Magnusson sjunger Björn Afzelius sång om Hiroshima så jag får tårar i ögonen och Veteranen Gunnar Westberg från Läkare mot kärnvapen står som så många år tidigare vid mikrofonen. Vi i publiken är eniga om att kräva att Sverige skriver på FN konventionen för avskaffande av kärnvapen och vi motsätter oss svenskt medlemskap i Nato med dess kärnvapenparaply.

Men andra frågor är svårare att ta ställning till. Hur ska en fredsrörelse agera när ett orättfärdigt krig pågår inte så långt ifrån våra gränser? Är det OK att Sverige skickar vapen till krigförande land? Ska västvärlden fortsätta att stödja Ukraina militärt tills Ryssland tvingas till förhandlingsbordet? Ja eller nej? Att uppmana parterna att förhandla och hjälplöst titta på, räcker det?

Gudrun Schyman utsattes för kritik när hon efterlyste förhandlingsinitiativ. Förr eller senare slutar krig med förhandlingar, skriver hon. Ju förr desto bättre för att spara liv och förstörelse. Förhandlingar kräver eftergifter på båda sidor, alltså måste även Ukraina vara beredd på att kompromissa.

Gudruns kritiker menar att eftersom invasionen av Ukraina är orättfärdig, ska landet inte behöva förlora något territorium alls. Putin ska inte vinna på sitt krig. Det enda vettiga kravet är att Ryssland

drar tillbaka sina trupper, ungefär som man krävde USA ut ur Vietnam, Irak, Afghanistan. Om konfliktlösning i teorin kräver att båda parter sätter sig ner och lyssnar på varandra och ömsesidigt tillgodoser varandras krav på säkerhet är det ungefär som att en misshandlad hustru tvingas sätta sig ner för att komma överens med den våldsamma partnern.

Gudrun menar i sin tur att det finns goda argument för att nuvarande rustningsspiral bör stoppas och att vapnen inte ska få avgöra krigets utgång. Denna uppfattning bör kunna framföras utan att budbäraren anklagas för att gå Putins ärenden.

Hiroshimadagen den 6 augusti är dock i första hand en anti-kärnvapen dag och vi i Fredsparken kan vara trygga i att vi deltagare är överens. Tomas Magnusson, ordförande i Svenska freds i Göteborg, presenterade följande konstruktiva förslag, givet att Turkiet accepterar att Sverige ansluts till Nato:

- Natos kärnvapendoktrin bör förändras så att Nato lovar att aldrig vara först med att använda kärnvapen i en konflikt, en så kallad "first strike".
- Sverige bör besluta om förbud mot införsel och placering av kärnvapen på det egna landets territorium, samt arbeta för att andra länder följer efter.
- Sverige bör ansluta sig till FN:s kärnvapenförbud och inte lägga tid på att aktivt kritisera detsamma. Sverige kan bli det första Natolandet att ansluta sig till kärnvapenförbudet. Ljus i mörkret?

Ianthe Holmberg

Fred vad betyder det?

Jessika Graham

Rysslands invasion av Ukraina har utvecklats till det mest omfattande kriget i Europa sedan andra världskriget. I dess spår har det genererats en debatt om att vänstern är påfallande tyst när det gäller Rysslands invasion av Ukraina (se t.ex. DN 24/8-23) och om hur detta grymma krig skall kunna avslutas. Och hur fred skall kunna nås.

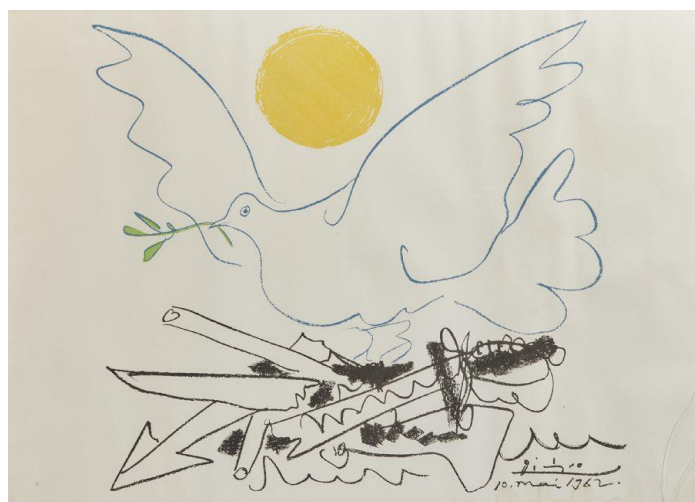
Så gott som alla i hela Europa önskar uppenbarligen fred. Men åsikterna går isär inom freds rörelsen och vänstern om såväl orsakerna till kriget och hur fred kan nås.

I Sverige finns det dels en liten minoritet med visst inflytande, som förmedlar analyser och bedömningar ur ett ryskt perspektiv och som hämtar delar av sin information från den statligt ägda ryska nyhetskanalen Russia Today, John Mearsheimer, Noam Chomsky m.fl. Majoriteten av vänstern och freds rörelsen fördömer dock uttryckligen det ryska angreppskriget. En mindre del av den menar ändå att kriget borde ha kunnat undvikas om Baltstaterna och Polen inte hade valt att gå med i NATO och om EU och USA hade gjort de eftergifter som Putin krävde.

Det bör nämnas att dessa åsiktsinriktningar inte har några skarpa gränser utan glider i viss mån in i varandra. Därtill finns det fredsaktivister och vänsteraktörer med höga ideal, som inte bara är starka NATO-motståndare utan som hävdar att icke-våldsmetoder är det enda rätta för att få slut på alla slags krig, även sådana som strider mot folkrättsliga principer och krigslagar, vilket invasionen i Ukraina påtagligt gör.

En av de avgörande skillnaderna mellan de här skilda åsiktsgrupperingarna tycks vara hur man ser på orsakerna till kriget, och i synnerhet skiljer sig beskrivningarna av en särskild händelse eller snarare process åt, d.v.s. det som hände i Kiev runt Maidan-torget under vinterhalvåret 2013-2014. Beskrivningarna av vad som skedde under denna period i Ukraina skiljer sig så totalt åt mellan dessa grupper att det är svårt att förstå att det handlar om samma verklighet. En vänster röst från den ena åsiktsfåran lyder så här:

Tillsammans med ultranationalistiska krafter och beväpnade fullblodsnazister som spjutspets, genomförde och finansierade USA Maidanstatskuppen i Kiev år 2014. Den folkvalde president Janukovytyj drevs då på flykt under dödshot och en beväpnad Nazi-mobb stormade Radan (parlamentet). Det var så inbördeskriget startade som ledde till att Ryssland tvingades intervensera militärt i Ukraina den 24 februari förra året.

Samma händelse beskrivs på följande sätt av en röst från den andra, och tillika, USA-kritiska åsiktsfåran: Vår värld lider sannerligen inte brist på USA-ledda och CIA-stödda statskupper under 1900- och 2000-talen. En av de mest kända och brutala ägde rum i Chile för 50 år sedan. Men det som hände på Majdan vintern 2013-14 var **inte** en USA-ledd statskupp trots att skeendet var kaotiskt och tumultartat och att högerelement medverkade i de händelser, i vilka drygt etthundra människor mötte döden och mångdubbelt fler skadades.

I grunden handlade det om ett genuint folkligt uppror, där vanliga människor i hundratusental lät förstå att de fått mer än nog, vilket ledde till att presidenten, den korrupte Viktor Janukovitj, flydde fältet till Putin och sina sponsorer i Ryssland. Världighets- eller Majdan-revolutionen kallas denna händelse. Putin var på goda grunder livrädd för att Majdan upproret skulle inspirera även hans egna

landsmän och hans motdrag blev därför att helt i strid med internationell rätt införliva Krim med Ryska federationen. Denna ockupation tillsammans med det lågintensiva - och Moskva-initierade - kriget i östra Ukraina under samma tidsperiod fick sin oprovocerade fortsättning med den brutala fullskaliga invasion som inleddes torsdagen den 24 februari i fjol.

Vi är nog många som ställer oss frågan hur det kan komma sig att, den i många andra frågor hyfsat enhetliga, vänstern och freds rörelsen tycks ha så totalt skilda synsätt på orsakerna till kriget, och därav hur fred kan uppnås?

Freds- och konfliktforskare framhåller att tolkningar och förklaringar av skeenden, omständigheter, sociala och internationella relationer är beroende av vilka synsätt, teoretiska och politiska ståndpunkter

man utgår ifrån och vilka data man väljer, vilket vi tydligt kan se i de ovan redovisade händelserna som – beroende på åsiktsriktning - kallas Majdan-kuppen eller Majdan-upproret.

Vad som uppfattas som sant är inte bara en fråga om tolkning utan är beroende av den politiska och moraliska utgångspunkt och grundhållning som uttolkaren har om hur samhället och människan är beskaffade. I det avseendet skiljer sig Ryssland och Väst åt. Medan Ryssland omfattar grundvärden som betonar en stark karaktär och storhetsideal har Väst demokrati och mänskliga rättigheter som ideal.

Även begreppet fred tolkas på skilda sätt av olika aktörer, en fråga som står i fokus i fredsforskningen. Skillnaderna syns särskilt tydligt i analyser och beskrivningar gjorda av fredsaktivister respektive militärer

Fredsbegreppet har framförallt haft olika innebörder under skilda tidsperioder och kulturer. Det klassiska begreppet *eirene* på grekiska refererar till idén om harmoni, enhet och gemenskap inom det grekiska samhället (den tanken gällde dock inte andra folkslag som grekerna definierade som barbarer.) I den hinduiska traditionen används ordet *ahimsa* som refererar till att inte döda eller skada någon levande varelse, medan begreppet *shanti* närmast hänvisar till fred i form av ro i själen liksom det konfucianska begreppet *P'ing Ho*.

Det gemensamma för de här kulturella variationerna av begreppet fred är att de betonar inre frid, ordning eller harmoni, medan det moderna västerländska freds begreppet framförallt har rötter i romartidens

Pax Romana, som refererar till disharmoni eller snarare frånvaron av krig.

Den senare uppfattningen om vad fred innebär tycks fortfarande utgöra den rådande uppfattningen i det moderna västerländska samhället. Fred som frånvaro av krig och användande av militära medel karaktäriserar uppenbarligen även dagens internationella syn på fred. När freds begreppet definieras i relation till krig och våld utgör det en slags negation, framhåller freds forskare. Det har förekommit en del kritik av detta negativt definierade begrepp, men det är först på 1960- och 70-talet som en systematisk vetenskaplig kritik får fäste. Den norske freds- och konfliktforskaren Johan Galtung är en av dem som har lyft fram distinktionen mellan negativ och positiv

Foto: Edward Lich

fred där begreppet positiv fred har bäring på gamla tiders och kulturers betoning av inre frid eller harmoni medan det negativa freds begreppet mer fokuserar på våld och krig eller egentligen negationen av krig och våld.

Mänskliga rättigheter är och måste vara grundfundamentet i positiv fred, fastslår freds forskare. För att ett land kan sägas ha uppnått fred bör det kunna finnas kulturell frihet, frihet från våld och strukturellt tvång och det bör åtminstone ha skapats förutsättningar för att en fredsprocess skall kunna påbörjas. Tanken att positiv fred inte bör ses som ett tillstånd utan snarare som en process utgör också en av freds forskningens grundpelare.

Några av de här reflektionerna kan förhoppningsvis utgöra en tillgång när, eller om, Ukrainas och Rysslands regeringar förklarar sig villiga att förhandla och när, eller om, vi vill orientera oss i vilken typ av fred och vilka fredsprocesser vi är beredda att stödja.

Rapport från CSW 67

Commission on the Status of Women

6-17 mars 2023 i New York

Annelie Kraft

Jag och Ianthe Holmberg hade i år förmånen att få delta i den årliga konferensen, CSW 67, FN:s Kvinnokommision i New York.

Maria Dmytrieva

Chiara Parolin,

Taina Bienaimé

Luana Stoicea Deram

Efter pandemiåret då konferensen ställdes in och därefter ett år som hölls digitalt, var konferensen i år både digital och fysisk. CSW har huvudansvaret för FN:s policy och utveckling i fråga om jämställdhet mellan kvinnor och män, och att följa upp hur rättigheterna efterlevs i medlemsstaterna.

Sveriges officiella delegation, ledd av Jämställdhetsministern Paulina Brandberg, inkluderade representer från Sveriges Kvinnoorganisationer, Unizon, ROKS och Fredrika Bremerförbundet. Temat för årets CSW var **Innovation och teknisk utveckling i en digital värld ur ett jämställdhetsperspektiv**. Varje dag anordnade medlemsstater och olika FN organisationer mellan 20-35 seminarier per dag runt årets tema i FN byggnaden.

Parallellt anordnades även NGO CSW (Non-Governmental Organizations) konferenser, med 50 - 100 olika seminarium varje dag, både digitalt och fysiskt. Sammanlagt deltog nära 14 000 personer fysiskt och på internet. Jag deltog i 5 CSW seminarier 16 NGO seminarier och 11 digitala NGO seminarier. Ett 15-tal personer deltog från svenska NGOs dvs. från ideella organisationer, det så kallade civilsamhället. De flesta reste under Sveriges Kvinnoorganisationers ackreditering.

7 mars hade Sveriges Kvinnoorganisationer hyrt Svenska Kyrkan i New York tillsammans med andra internationella samarbetspartners. Under dagen hölls tre fristående seminarier vars gemensamma utgångspunkt var utnyttjandet av kvinnor och flickor inom surrogatindustri, prostitution och pornografi. Seminariet om surrogatmödraskap hölls i samarbete med bl.a. ICASM - International Coalition for the Abolition of Surrogate Motherhood. Utgångspunkten var att kvinnornas synvinkel måste komma först när det gäller reproduktio, vilket också bör vara fallet när det handlar om surrogatmoderskap. I panelen

deltog bl.a. Maria Dmytrieva, från Democracy Development Center i Kiev. Hon har även medverkat i SKV:s folder om surrogatmödraskap.

Maria berättade att även under kriget i Ukraina fortgår handeln med surrogatbarn. Även reklamen i fattigare områden om att bli surrogatmoder fortsätter på bl.a. bussar. Det händer att surrogatbarn inte blir hämtade och det ställer kvinnorna inför ett svårt val om de ska behålla barnet eller lämna det till barnhem. Om ett barn föds med funktionshinder eller på något annat sätt avviker så får ukrainska staten ta ansvar för dessa barn.

Bland de medverkade fanns Ana Luana Stoicea Deram (Frankrike - ICASM), Clemence Trilling (Kanada - ICASM), Taina Bienaimé (USA - Director of CATW Coalition Against Trafficking in Women), samt Chiara Parolin (Belgien - ENOMW European Network of Migrant Women).

I seminariet om prostitution medverkade Sveriges ambassadör mot människohandel Anna Ekstedt, Frankrikes ambassadör för mänskliga rättigheter, Delphine Borione, Valiant Richey, OSCE:s anti-trafficking expert och Kalliopi Mingeirou, enhetschef på UN Women. På det sista seminariet om *Hur pornografi driver på våldet mot kvinnor och flickor* var **Gail Dines**

Foto. Ianthe Holmberg

Gail Dines

huvudtalare. Hon är en f.d. professor i sociologi och kvinnostudier på Wheelock College i Boston och tillika grundare av organisationen Culture Reframed.

Gail har under många år studerat hur pornografin ser ut och har förändrats. Hon påvisar att det finns ett samband mellan ett ökat våld mot flickor och kvinnor och pornografi. Pojkar och män tar med sig intrycken från våldspornografin i sina relationer med det motsatta könet, konstaterar hon. Under hela dagen medverkade även överlevare från sexindustrin som delade med sig av sina erfarenheter. I panelen fanns även Lynda Dearlove, general-sekreterare CAP International, Dr. Mandy Sanchez

Mitt fokus på CSW har de senaste åren varit att bevaka "sex worker" arrangemangen, samt surrogat-, prostitution - och pornografiseminarier. När det gäller seminarier anordnade av "sex worker"- lobbyn, kunde jag konstatera att de får fler och fler arrangemang både på CSW och NGO CSW konferensen. Ofta sprids felaktiga uppgifter, t.ex. om den svenska sexköpslagen. Likaså tillåts inte deltagare på seminarierna att integrera med panelisterna utan får endast lämna frågor på lappar, vilka censureras hårt av moderatorn. Det är dessbättre mycket ovanligt att så sker på andra seminarier där man på slutet öppnar för en dialog.

Jag deltog också i några digitala seminarier. Ett av dem anordnades av ICASM – en abolitionistisk organisation med ett 40 tal medlemsorganisationer i hela världen, bl.a. Sveriges Kvinnoorganisationer. Det handlade om att öka medvetenheten om riskerna för en ökad exploatering av kvinnor och flickor på SRHR området, (Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter), med inriktning på surrogatmödrskap. Medverkande talare var från EU, Indien, Sydkorea och Ukraina. Största "producent" av surrogatbarn är Ukraina, där informationen om att hälften av barnen hamnar på barnhem är uppskakande, p.g.a. att barnet har funktionshinder eller inte hämtas.

Det finns lagar mot surrogatmödrskap i flera länder, t.ex. i Indien, Thailand, Nepal och Kambodja. Lagarna kan dock kringgå och en olaglig "distributionskedja" kan se ut på följande sätt: en kvinna från Vietnam befruktas i Indien och föder i Nepal, där barnet lämnas ut. Trots att lagar finns, så är det få aktörer som döms. Länder är i allmänhet inte intresserade av att granska och samla information om denna "reproduktionsindustri". Surrogat är förbjudet i 20 länder i Europa och EU parlamentet har upprepade gånger fördömt surrogatmödrskap.

I Europaparlamentet har följande markeringar fått uppmärksamhet:

2015 Surrogatmödrskap är en kränkning av den mänskliga värdigheten

2017 Den har starkt samband med människohandel

2021 Inverkan på surrogatmödrarnas hälsa är negativ

Bildtext: Annelie och Ianthe framför trappan med Bibelns hoppfulla profetia om fred, då svärd skall smidas om till plogbillar och spjut till vingårdsknivar.

2021 Surrogatmödrskap innebär sexuellt utnyttjande på samma nivå som tvångs- äktenskap, prostitution och pornografi. Under 2022 upprepar EU parlamentet fördömanden i samband med kriget i Ukraina.

Årets tema var alltså teknisk innovation och utveckling i relation till kvinnors medverkan eller utanförskap. Många deltagare på båda konferenserna var besvikna och upprörda över att utnyttjande av kvinnor och flickor i sociala medier och inom pornografin inte tas på allvar.

Flera delegater från olika länder försökte få in dessa frågor i slutdokumentet från CSW 67. Det finns dessvärre ett motstånd från flera länder mot att skriva in formuleringar om pornografi. Tyvärr blev det inga sådana inskrivna.

Dessa två konferenser, och då främst NGO CSW, är ett tillfälle att mötas och stödja varandra i den fortsatta kampen för kvinnors och flickors rättigheter. När det gäller det officiella CSW är det viktigt att påverka ländernas delegationer i förhandlingarna.

Personligen lägger jag stort värde på NGO CSW konferensen. Det var intensiva och givande dagar med många möten med andra deltagare från olika länder.

Rapport från CSW

Commission on the Status of Women

6-17 mars 2023 i New York

Ianthe Holmberg

Två veckor i New York med CSW är en omvälvande upplevelse. Att ta till sig så mycket information om hur det arbetas i världen för ett bättre liv för kvinnor, för trygghet, rättvisa och utvecklingsmöjligheter, innebär intensiva dagar. Och det är sällan tråkigt då informationen förmedlas av kvinnorna själva.

Iscensättningen: två höga byggnader står mitt emot varandra, FN-skrapan, där den officiella konferensen pågår, på den ena sidan, Church center, platsen för den parallella NGO konferensen, på den andra. Besökaren kan byta sida efter behag under dagen bara vi underkastar oss den rigorösa säkerhets-kontrollen.

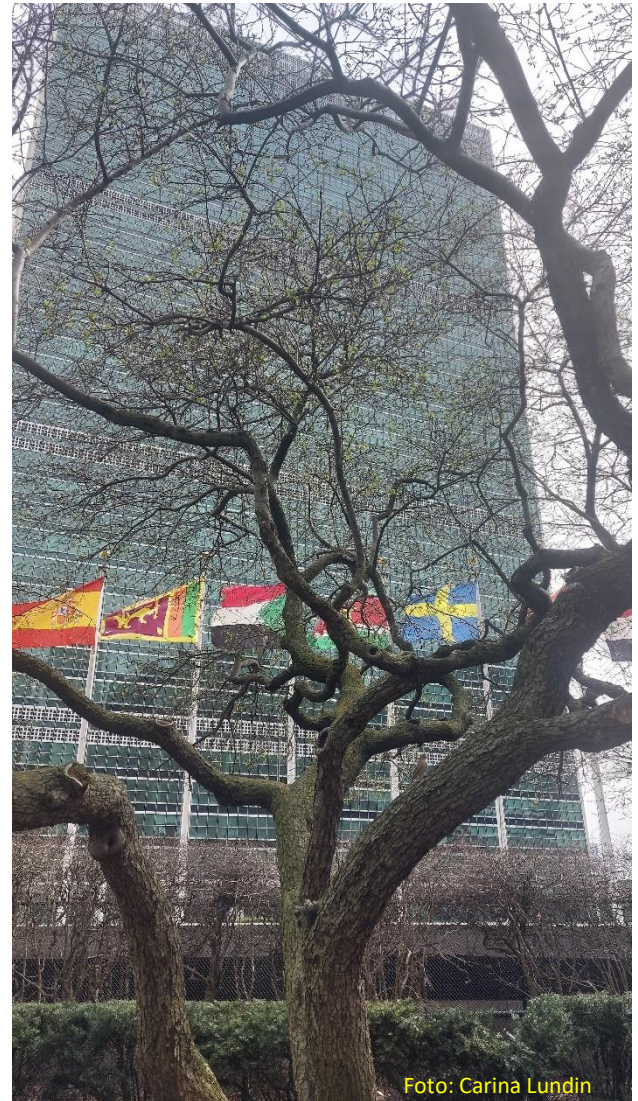
Hit anlände Annelie och jag dagligen efter ca en timmes resväg från ett "vanligt" bostadskvarter med brandstegar på fasaderna och små lokala affärer. Helgen mellan de två veckorna var programfria och naturligtvis var det spännande att få se sig omkring i denna omsusade storstad.

Det var roligt att känna sig i team med Sveriges kvinnoorganisationer SKO. Genom SKO var vi ackrediterade till den officiella konferensen. Två gånger första veckan träffades gruppen, ett 15 - tal personer, informellt och kamratligt, för att utgöra referensgrupp för dem som ingår i den officiella delegationen. Träffarna gällde i första hand utformningen av konferensens slutsatser.

Vi var också inbjudna tillsammans med andra NGOs till en formell träff med EUs representation i New York, vilket sker årligen. Annars uppmärksammas NGO- sidan över huvud taget inte inne på FN. En höjdpunkt var dock när Clara Berglund, SKO:s generalsekreterare, på ett seminarium på "den fina" officiella sidan presenterade SKO rapporten om jämförelse av pensionerna i Norden och som vi skrivit om i senaste SKVibben. Beröm från alla sidor.

På FN sidan kunde man delta i plenarsessioner, vilket lät spännande. Programmet bestod dock av hälsningar från FN:s alla medlemsländer, vilket betydde timme efter timme av korta budskap, alla sömnaktigt lika i sina formuleringar. tills jag studsade till inför begäran från någon Mellanöstern delegat att konferensen skulle vägledas av Sharia lag. Vi fick även tillfälle att reta sig på att Nordkorea, Saudiarabien och Vatikanstaten skickade fram män att önska konferensen lycka till. Paulina Brandberg, vår jämställdhetsminister, framförde Sveriges hälsning och den fick faktiskt klart godkänt.

Roligt var dock att på internationella kvinnodagen 8 mars få komma in i det allra heligaste, General-församlingen, dit jag

lyckades krängla mig trots avsaknad av biljett.

Många tal blev det och fin sång Vi planerade våra dagar för att få så stor bredd som möjligt. Språkligt är många av NGO seminarierna en utmaning även för en som är väl bevandrad i engelskan. De flesta deltagarna talar trots allt ett främmande språk och det kan gå lite knaggligt. Men kvinnor från fd engelska kolonier, talar flytande och snabbt, dock med ett alldeles eget uttal och betoning. Kvinnor från Afrika dominerade.

Många läste snabbt upp sina väl förberedda manuskript som inte alltid anpassats till muntligt framförande. Nästan alla upplägg bestod av en panel med deltagare från olika organisationer och från olika länder i

samarbete Det innebar en mångfald av bilder, men jag saknade ibland fördjupning. Mångfalden gav dock intryck av ett stort antal väl organiserade internationella nätverk.

Man lärde sig en massa förkortningar. Då temat för hela CSW var genusperspektiv på tekniska innovationer, teknisk utveckling och utbildning var det nödvändigt att snabbt vänja sig vid vad akronymerna GBV, ICT och GDG betyder. (Genderbased Violence, Information and Communication Technology, Gender Digital Gap). Och ingen säger "back lash" längre - numera heter det "push back", flitigt använt.

Temat gav en mångfald av exempel på den digitala verklighet vi har omkring oss, grovt uppdelat på en sida med positiva förtecken och en som belyser de problem som följer digitaliseringen i spåren. Den digitala världen ger oss förutsättningar att bryta isolering, dela erfarenheter, kommunicera med omvärlden, att organisera, förmedla kunskaper, ge utbildning. Den erbjuder information i all oändlighet, men också personliga kontakter genom sociala media.

Samtidigt måste vi hantera falsk information, propaganda, hat, pornografi och människohandel, individens utsatthet för förföljelse, trakasserier och spridande av intima bilder. I alla seminarier kände jag igen beskrivningarna, fast alla hade sin lokala variant, sin situationsspecifika karaktär beroende på land, kultur och utvecklingsnivå.

Bild text: Vilka kriterier ska gälla för en feministisk utrikespolitik?

Tillgången till internet är inte given. I många länder finns ute på landsbygden ingen elektricitet för att ladda en mobiltelefon. Har man väl uppkoppling vet vi att det krävs konsekvent utbildning och vägledning för att bli mediakunnig och utveckla ett kritiskt tänkande. En ung deltagare vittnade om hur hennes generation vant sig vid sociala medier. De vill hellre bli något tjusigt inom media, inte rörmokare eller lantbrukare.

På en annan nivå fanns den aktuella AI debatten. UNESCO har lanserat rekommendationer kring etiska frågor som berör AI ur ett flertal perspektiv.

Det går inte att berätta allt från en tvåveckors konferens, men följande teman var av särskilt intresse:

- Vilka kriterier ska gälla för en feministisk utrikespolitik? - Ukrainska kvinnor, som ingick i en stor delegation, berättade om kvinnor som hamnat i ryska fängelser. De gick benhårt in för att förhandlingar är utsiktslösa i nuläget. - En grupp brittiska parlamentariker har drivit fram en lag som ställer krav på tech företag att förhindra åtkomst för barn till grov pornografi. De har dessutom lanserat ett porr-kritiskt utbildningspaket för engelska skolor.

- Unga kvinnliga advokater i Ghana försöker ändra lagstiftningen kring ägande, inte minst av land. Män ärver män och detta betyder mycket för ghanesiska kvinnors status och möjligheter i livet. - Unga kvinnor i Nigeria luras till prostitution i Europa, men i skolan får ämnet varken nämnas eller diskuteras. - Om 3D i skolan för empatiskapande rollspel

Antje Jackelén dök upp med ett välformulerat tal kring hur man kan arbeta med mot våld mot kvinnor. - Om Nepal: ett aktivt nätverk i Nepal arbetar för att kvinnor inte ska hamna i prostitution. - Etiopien: ett genompatriarkalt samhälle, har fått till en hygglig familjelagstiftning. Men regionerna i landet har mycket att säga till om vad gäller tillämpningen där traditionella värderingar styr. Gång på gång påminnes vi om att kanske det största hotet mot en kvinnas/flickas utveckling är att bli tidigt bortgift och inte få någon utbildning

Jag erfor många trevliga samtal med kvinnor från världens alla hörn. Vi stötte t.ex. på Margot Wallström och fick en pratstund. Jag kände mig lyckligt lottad att få ta del detta myller av aktiviteter och positivt agerande för att skapa en bättre värld. Så hoppingivande trots att alla initiativ tecknas mot en mörk bakgrund.

Kärnkraft i vår tid

Erica Giselsson

Kan "en ny tids" kärnkraft lösa våra energibehov? Är kärnkraften etta aktuellt och till och med kanske ett miljövänligt alternativ för vår energiförsörjning?

Tidöpartierna har lanserat att de vill satsa på "fjärde generationens teknik" med SMR - *småskaliga modulära reaktorer*, som kan serieproduceras hos en tillverkare i Frankrike och sedan placeras där de vill

för linje tre. Därefter bevakade hon kärnkraften i under 1980-talet. Hon har skrivit två böcker med anknytning till kärnkraft, en om folkomröstningen 1980 "Så började 80-talet" och 2014 kom boken. "Ett extremt dyrt och livsfarligt sätt att värma vatten".

Åsa har inte blivit mindre skeptisk inför kärnkraften sedan 70-talet då hon bodde granne med Forsmark. Det har inte skett några "förbättringar" av tekniken eller minskning av riskerna sedan dess, menar hon.

Ett extremt dyrt
och livsfarligt sätt
att värma vatten.

ha dem. Tidigare reaktorer har varit tvungen att produceras på plats. Det påstås också att kylsystemen har förbättrats och att det eventuellt går att använda andra ämnen än uran, exempelvis ämnet som hetertorium.

För att få bättre kunskap vände jag mig till Åsa Moberg, journalist, översättare och författare, känd sedan 1960-talet. Åsa har sedan 1970-talet varit djupt involverad i kärnkraftsfrågan. Hon var aktiv i kampanjen i samband med folkomröstningen 1980

Alla "nya" reaktortyper ger nya problem, inklusive SMR, som varit aktuella sedan 1980-talet utan att byggas någonstans. Avfallsproblemet kvarstår. Vi kommer att förvara vårt svenska avfall i koppar-kapslar som behöver hålla i hundra-tusentals år. Vi vet inte om det fungerar. Ansvariga politiker som fattade besluten en gång har erkänt (bl a Krister Wickman) att de inte hade en aning om att dessa problem med slutförvaringen fanns. Och det är kännetecknande för de politiker

att de har saknat kunskaper om tekniken, om riskerna och om hur mycket det kommer att kosta.

Åsa menar att det politiska talet om ny kärnkraft är en "onödig distraktion". Vi har nått så långt inom övriga teknikområden vad gäller energi att vi kan lösa våra energibehov på ett mycket billigare och säkrare sätt genom vind och sol och vatten samt med hjälp av biobränslen.

Anledningen till att nästan ingen vill investera i ny kärnkraft idag är att det inte är lönsamt! Över hela världen syns samma trend. Få nya kärnkraftverk byggs. Det är en storskalig teknik som inte kan hävda sig på en avreglerad marknad.

Tidöpartierna talar om behovet av "planerbar kraftproduktion". De hänvisar till att både sol, vind och vatten är väderberoende och att produktionskapaciteten därför är svår att förutse och räkna med. Åsa hänvisar i sin tur till hur känslig kärnkraftstekniken är för exempelvis både oväder och krig.

I Japan orsakade tsunamin år 2011 att bara 8 av Japans 54 reaktorer kunde drivas vidare, de övriga är fortfarande nedstängda. I Ukraina har Ryssland intagit Zaporizjzja vars 6 reaktorer har stått för hälften av kärnkraftsproduktionen i Ukraina men pga av kriget kan den inte producera någon el idag. I krig utgör alla kärnreaktorer en extra stor risk.

Ett annat stort orosmoment är kopplingen mellan kärnvapen och kärnkraft. Vissa hävdar att det går att skilja på fredlig och krigisk kärnkraft, men Åsa menar att det är omöjligt. För att producera plutonium för att användas i kärnvapnen behövs kärnkraftverken eftersom de producerar det avfall som efter upparbetning genererar plutonium. Kärnkraften utgör på så sätt en förutsättning och en leverantör av material för kärnvapenproduktion.

Vattenfall bekräftar i stora drag Tidöpartiernas visioner på sin hemsida. Företaget konstaterar att det behövs mer el särskilt i södra Sverige. Det pågår en förstudie om möjligheten att kunna bygga

Foto: Elisabeth Ohlson

två mindre modulära reaktorer i anslutning till Ringhals. Även Studsvik har sådana planer.

Vattenfall har ansökt om att förlänga drifttiden och göra effekthöjningar för befintliga Ringhals och Forsmarkreaktorerna. Energiföretaget önskar 20 års förlängning vilket skulle innebära att det skulle drivas in på 2060-talet. Men Vattenfall efterfrågar också mer satsningar på vind och solkraft.

Åsa tror dock att Vattenfall kommer att ligga lågt med planerna eftersom det blir så fruktansvärt dyrt att investera och driva ny kärnkraft. Om hon ska lista negativa argument mot kärnkraft så kommer olycksriskerna både i krig och fred på första plats, därefter det höga priset och tillgången till uran (eller brist på) och därefter avfallshanteringen.

Det är mycket snack och väldigt lite verkstad i den här debatten, menar hon och politikerna är notoriskt okunniga. Debatten har pågått sen 50-talet och den är så infekterad så att den kan sägas utgöra ett gräl. Hon kommer inte själv att lägga mer energi på att delta i debatten då allt talar för en utfasning av kärnkraften idag. De som kanske skulle kunna lägga mer eld i brasan är vapenindustrin. Ett av företagen i Frankrike som vill exportera reaktorer är också mycket aktiva lobbyister. Åsa Moberg avslutar med att hon tror att kärnkraften ändå kommer att vara avvecklad i alla icke-kärnvapenländer innan detta århundrade är slut. Den som lever får se!

En tjej bland gubbar

Jessika Graham

Det råder ingen tvekan om vad Emma Brodin vill! Det visste hon redan i grundskolan då hon sökte Fordons- och transportprogrammet till gymnasiet.

Emma ville bli yrkeschaufför och samtidigt engagera sig i politiska frågor om jämlikhet, jämställdhet, bättre miljö och bättre arbetsvillkor i arbetslivet. Och så blev det! Direkt efter skolan fick hon anställning som yrkeschaufför på ett privat företag som hanterade kommunens sophämtning. Emma var inte bara den yngsta chauffören utan också den enda tjejen som var yrkeschaufför i hemstaden Noras sophanteringsverksamhet. Det är få tjejer som jobbar som yrkeschaufförer och det är endast 18 % kvinnor inom transport som arbetar i vår bransch i Sverige.

-Miljöfrågan är central inom transportsektorn, betonar Emma. Transporter av gods och människor är det moderna samhällets blodomlopp och står för en stor och växande del i det nutida samhället. Nära 3 miljarder kilometer gods körs på lastbil inom Sverige under ett år. Utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter svarar för nästan en tredjedel av Sveriges totala utsläpp.

Likaså är miljöfrågor grundläggande på lokal nivå inom sophantering. Miljön är beroende av varje enskild människans vilja att sopsortera och hur vi sopsorterar men minst lika mycket hur kommuner organiserar sin sophantering. Alla kommuner gör inte likadant, en del har fixat lätthanterliga sopsorterings-system och en del små kommuner samarbetar med varandra för att systemen skall bli ekonomiskt och tekniskt möjliga och lätt tillgängliga.

Men det finns även kommuner som inte lägger ned mycket resurser eller kraft vilket drabbar miljön och inte minst arbetsförhållandena för oss sopåkare. Arbetsmiljön men även miljön i sopsystemen blir urusel när folk inte bryr sig om att sopsortera utan lägger allt i samma sopkärra. Slarvig sopsortering kan till och med riskera att sopåkare skadas vilket utgör hälsorisker för oss som arbetar i verksamheten.

- Chaufförer i vår bransch kallas i folkmun för sopgubbar, konstaterar Emma. Men här kommer det en tjej, utropade gubbarna då jag började jobba. Vad skall vi kalla dig? Soppumma? Det var inte alltid så

lätt att vara ensam tjej bland alla gubbar i branschen, skall du veta. Som yrkeschaufför måste jag som tjej slita hårdare än gubbarna. Det duger inte alltid att be en kollega om hjälp när du t.ex. tycker att något arbetsmoment är för tungt. Det gäller att använda teknik och komma på lösningar själv. Men jag hade tur att vara anställd av en bra arbetsgivare, min chef stödde mig och tyckte att tjejer är en tillgång i yrkeskåren. Det blir bättre stämning om det finns både kvinnor och män på en arbetsplats, tyckte han.

- Det allra största arbetsmiljöproblemet i min bransch är utan tvekan halkan. Staden Nora ligger i Västmanland och där blir det inte sällan halt om vintrarna. När fordonet tappar greppet på vägunderlaget kan du inget göra. Bara vanmäktigt följa med när du och fordonet olycksbådande kanar ned i diket då konsekvenserna kan bli särskilt förödande med ett tungt fordon.

Sexuella trakasserier förekommer och numera tas det på allvar om man anmäler. I branscher där män är i överväldigande majoritet är machokulturen oftast så invand att det är något självklart. Den utgör en slags

gråzon; sexistiska skämt - och inte minst de som är sagda med viss humor - gör det svårt för oss tjejer att protestera mot. Många kan därför känna sig som trista humordödare och väljer därför att stå ut med eller svälja "skämten". Sexistiska gliringar är också svåra att leda i bevis.

I mitt yrke, och det gäller många andra i transportarbetarsektorn, är det ofta omöjligt att kunna gå ifrån en timme eller två på dagen ifall vi behöver gå till tandläkare eller läkare. Du måste oftast be om ledigt hela dagspasset, men man har ingen rätt att få ledigt en hel dag och heller ingen rätt att få ekonomisk ersättning för ledigheten. Många har inte råd att ta ledigt och kan då avstå från läkarbesöket vilket i slutändan kan leda till förvärrade hälsoproblem.

Foto: Emma Brodin

Arbetskläder är en fråga, som ofta utgör bekymmer för kvinnor inom transportbranschen. Handskar, som är nödvändiga för att utföra jobbet, kommer alltid i för stor storlek då de är gjorda för män. Med byxor är det etter värre. Jag är kort, endast 162 cm och alla byxor är inte bara för långa utan för smala i

midjan och alldeles för vida runt låren. Inom vårt fackförbund har vi också kämpat för att bindor skall finnas på alla arbetsplatser där kvinnor jobbar. Många har jobb där det inte går att gå ifrån för att köpa bindor om du plötsligt börjar blöda.

Bristen på toaletter är ett problem för alla yrkeschaufförer och i synnerhet för oss tjejer. Det är många rastplatser, som inte har toaletter. Det är ofta ett mindre problem för gubbarna som ju kan gå ut i en buske vid vägkanten om det kniper. Men de kan ju inte jag som tjej utan jag tvingas ofta att hålla mig tills jag kommer till en större rastplats med mack, butik

och toaletter. På senare tid har även de större rastplatserna börjat stänga sina toaletter, då toalettpapper stulits och att toalettutrymmena svinats ned eller att de använts som sovutrymme.

En hel del östeuropeiska chaufförer har helt andra arbetsvillkor än vad vi har i Sverige. Flertalet har lägre lön, sämre arbetsmiljö - de kan vara hänvisade till att bo i sina långtradare - och kan arbeta under helt andra arbetsvillkor än vad som gäller på svenska vägar. Deras arbetsschema kan tvinga dem att överskrida de tids- och vilopauser som finns reglerat i Sverige och många utländska förare är inte försedda med vare sig vinterkläder eller dubbdäck vid vintervägslag, vilket det svenska vintrarna ofta kräver

en bit upp i landet. Svenska yrkeskolleger har protesterat högljutt då åtskilliga av dessa försummelser och brister kan utgöra en betydlig trafikfara.

Trots att yrkeschaufförer i Sverige har krävt kontroll av långtradare på vägarna har det inte varit tillräckligt. Det är inte bara brist på antal kontrollanter. Försummelser eller lagbrott kan också vara kniviga att komma åt. På senare tid har det t.ex. införts digitala förarkort som

registrerar tider för körning, arbete och vila i fordonets färdskrivare. Men då finns det fuskande företag, som har försett sina chaufförer med dubbla förarkort, som föraren byter ut vid kontroll, så att inte kontrollanten får se det korrekta antalet körda timmar, arbetad tid och vilopauser i färdskrivaren.

Genom sina insatser och sitt engagemang för arbetsmiljön och arbetsvillkor och särskilt för kvinnor blev Emma vald till skyddsombud i facket på sin första arbetsplats. Efter 11 år som sopåkare blev hon invald som ordförande i Transportarbetareförbundets avdelning 9 och i höstas valdes hon in i fackets förbundsstyrelse.

Nej, det råder ingen tvekan om vad Emma Brodin vill och vad hon kämpar för. Men, tillägger hon med ett snett leende, även om jag lyft fram och fått igenom en hel del angelägna frågor vad gäller yrkeschaufförers arbetsmiljö, så går det trögt att få gehör för frågor som specifikt gäller kvinnors arbetsvillkor även om det manligt dominerande Transportarbetareförbundet.

Olofströms SKV engagemang i Afghanistan – en rapport

Erica Giselsson

Vi blev väldigt berörda av händelse utvecklingen i Afghanistan i samband med talibanernas återkomst och kände att vi ville engagera oss på något sätt. Vi kontaktade SAK, Svenska Afghan-kommittén, läste på om landet. Efter ett antal informations-tillfällen i SKV gruppen bestämde vi oss för att bli månadsgivare åt SAK.

Vi var angelägna om få en mer personlig kontakt som hade insyn i hur människor levde och tänkte kring de dramatiska förändringarna. Vi fick kontakt via telefon med Nargess Wafa, en kvinna från Afghanistan som kom till Sverige för 15 år sedan och som gått den socialpedagogiska utbildningen på Jämshögs folkhögskola. Idag är hon SFI lärare i Halmstad, gift med en afghansk man och har fyra barn. Vi fick härmed aktuell information och insyn i hur människor i Afghanistan har det.

Nargess berättade att hon befann sig hos sin familj i Kabul sommaren 2021 och var med på flygplatsen under den kaotiska USA evakueringen. Hennes familj är välbärgad men upplever ändå stora ekonomiska bekymmer. Hennes syskondottrar får inte längre gå i skolan och en av dem som var på väg till universitetet förra hösten, är nu oerhört deprimerad när hon tänker på hur hennes liv kommer att bli.

Många fattiga människor är desperata. I hennes makes hemby är det flera som har sålt sina njurar för att få pengar till mat. Nargess har kontaktat oss med förfrågan om vi skulle kunna stödja en hjälporganisation, som kallas Emal Asifees. Emal Asiffee är en berömd journalist och programledare startade denna hjälpverksamhet i Afghanistan. Han flydde till USA i samband med talibanernas återkomst.

Den som driver verksamheten nu i landet är Faisal Asiffee, Emals bror. Emal stödjer projektet genom att

mobilisera sponsorer och donatorer. Nargess ger sina bästa rekommendationer till den här verksamheten. Hon menar att det är svårt att få människor i Afghanistan att engagera sig i hjälparbete eftersom alla har nog med sina egna problem, Emal har kanske utifrån sin position som känd TV personlighet och med ganska höga inkomster haft mer engagemang än de flesta.

Nöden är helt överväldigande och det är svårt att inse att det bara går att hjälpa ett fåtal, men pengarna som kommer in är extremt välkomna. Nargess har skickat pengar till verksamheten i landet under flera år. Om vi i SKV kunde mobilisera regelbundna bidrag skulle det kunna hjälpa fler nödlidande. Jag har haft sms kontakt med Faisal, som också skickat filmer och bilder.

Efter förfrågan från Nargess har SKVgruppen i Olofström bestämt sig för att stödja verksamheten. I somras gav vi ett engångsbidrag från föreningens kassa, och nu tänker ett antal medlemmar ge 50:- per månad och bli månadsgivare. En inbjudan går härmed till de SKV medlemmar som vill vara med och stödja det här projektet i Afghanistan.

Det är ett litet tappert projekt i ett av de fattigaste länderna i världen vars ayatolla och religiösa ledare utövar det mest svårartade förtryck på kvinnor. Förtrycket drabbar därmed deras barn mycket hårt, liksom deras män som är fattiga och arbetslösa, eftersom kvinnorna inte får arbeta.

Foto: Faisal Asiffee

Emal Asiffee Charity Foundation

Asiffee Charity Foundation är en ideell och parti-politiskt obunden stiftelse som grundades 2017 och som sedan dess arbetar i 5 provinser i Afghanistan, i Wardak, Logar, Parwan, Kapisa samt Kabul och dess distrikt.

Under de senaste två åren har det afghanska samhället kämpat med effekterna av en ekonomisk kollaps. Det är stigande kostnader för grundläggande förnödenheter och dessutom torka som gett dåliga skördar. Vi har en extrem matbrist och organisationen har bidragit med akut hjälp genom att tillhandahålla mat, kontanter och andra viktiga hushållsaker till de mest utsatta familjerna.

Asiffee välgörenhetsstiftelse fördelar sina insamlade medel på 30 % till utbildning för barn & skräddarsydda utbildningsprogram för kvinnor, 10 % till kontanter och hälsa, 20 % till rent vatten, 20 % på mat, 10% på att skapa arbete via verktyg och utrustning för behövande och fattiga män, 5 % på kommunala skolor och 5 % på sysselsättning varje år.

Organisationen tillhandahåller hjälp på ett transparent och rättvist sätt utan hänsyn till köns-, ras- och språkdiskriminering.

Vi har placerat 100 till 120 föräldralösa barn och hemlösa barn i utbildnings-, hälso-, mat-, välfärds- och klädprogram. Vi utbildar 50 till 70 kvinnor i skrädderi i sex månader, och efter att de tagit examen får de en symaskin så att de kan utföra sitt arbete.

Det bistånd som ges är som tidigare nämnt helt beroende av det ekonomiska stödet från generösa människor som bor utanför Afghanistan, mest är det afghanska familjer som flytt landet. Ibland kan det också förekomma att afghanska affärsmän ger visst ekonomiskt stöd. Kommer det in mera pengar kan organisationen hjälpa fler behövande människor.

Brodera för Harry!

Föreningsaktivitet i Olofström

Mimmi Nilsson

Ar 2024 är det 50 år sedan Harry Martinson tilldelades nobelpriset i litteratur och det är 120 år sedan han föddes. Hela Blekinge kommer under detta år att uppmärksamma jubiléet med utställningar, konserter, föredrag, studiecirklar mm.

I förhoppningen att föreningslivet ska delta aktivt så har kommunen skapat en samordningsgrupp med föreningar och kulturansvariga för att pusha för det. Föreningen Textil Studio i Olofström har satt igång ett projekt redan nu. De har skapat 250 broderi kits med material och instruktion som delats ut i Blekinges fem kommuner och några till. De tog slut i ett nafs så nu kommer fler att framställas.

Idén är att här ska broderas något i Harry Martinsons anda. Av de broderier som kommer in ska det göras en utställning i form av blädderbara konstböcker. Broderierna ska på något sätt ha inspirerats av Harry Martinsons litteratur och tankevärld. Kan brodöserna förutom broderiet, beskriva med ord hur de fått sin inspiration, kommer den texten att följa respektive broderi. Dessa texter kommer inte att kunna lämnas tillbaka, utan blir fast

Bildtext: Mimmi Nilsson i diskussion med Monica Berger

Foto: Magarethe Pedersen

Foto: Magarethe Pedersen

Bildtext: Gunnil Bengtsson under porträttet av Harry och Moa Martinson som finns på väggen i Näbbeboda skola.

monterade. Alla broderar individuellt eller i grupp, det bestämmer aktören själv. Det finns mycket i Harrys verk som kan inspirera till fria broderier i långsamhetens tecken d.v.s. med nål och tråd.

Fyra inspirationstillfällen ingår i projektet och häromveckan hölls den första träffen i Näbbeboda skola, en av de skolor Harry Martinson gick i som barn. Det kom 20 kvinnor till träffen som inleddes med att Gunnil Bengtsson, (medlem i SKV) spelade på skolorgeln den psalm i psalmboken som har text av Martinson: De blomster som i marken bor. Alla sjöng med!

Ordförande i Harry Martinson sällskapet, Irmeli Romo fanns på plats och berättade om Harry och läste några texter. 2024 visas resultatet av broderiarbetet. Det ska lämnas in senast d 28 april – och kommer därefter att monteras i böckerna som visas på en utställning i Näbbeboda skola under kulturveckan "Nässelfrossa", dvs nästa år under vecka 26. Syftet kan formuleras så här:

"Ett gräsrotsinitierat projekt, med bildning som tanke i kombination med broderi."

Stämman i Olofström 2023

Gunnil Bengtsson

Vartannat år ordnar SKV stämma motsvarande årsmöte i andra föreningar. Denna gången hade lokalavdelningen i Olofström tagit på sig ansvaret. För två år sedan var vi i Lund. 30 kvinnor från olika lokalavdelningar var närvarade.

Att ta sig till Olofström med kollektiva transportmedel är inte det lättaste! Det kräver mycket arbete och planering. Det blev ett antal fel, men kunde ha blivit ännu fler. Folkhögskolan i Jämshög visade sig vara en bra plats att hålla stämman på. Förutom att den ligger nära vacker natur så kunde vi också erbjuda boende för de flesta deltagare. Därtill har skolan en fantastisk kock som samordnade allas specialönskemål på ett ypperligt sätt.. Detta om det praktiska med mat och boende.

Mimmi, vår konstnärliga och pedagogiska nestor ordnade med workshop under helgen, fantasifulla sittunderlag skapades. Efter lunch lyssnade vi på föredrag av Nargess Wafa, en kvinna från Halmstad med afghanskt ursprung. Hon arbetar som samhällskommunikatör och Sfi-lärare. Vi i Olofström, har haft möjlighet att lyssna på henne tidigare. Nu gav hon en historisk tillbakablick på Afghanistan. Med sig från Halmstad hade hon Atefa Ghafoory, journalist som flytt Afghanistan och som på ett gripande sätt förmedlade den svåra situation som kvinnor lever i. Kvällsunderhållningen stod vi för själva, sång och musik. Sången ädla känslor föder, ja men visst!

Själva stämman då? Där utses förbundsstyrelsen, som

Margareta Nordh från Lund valde att lämna efter många år. Ett stort tapp för styrelsen där hon alltid sett till att föra upp Centralamerika på dagordningen. Vi hoppas att vi även fortsättningsvis ska få ta del av Margaretas erfarenheter och kunnande. Olofström hoppas på ett besök i höst.

Ny i förbundsstyrelsen blev Eva Areschoug Mårtensson från Olofström. En engagerad och kunnig kvinna som med sin rektorsbakgrund säkert kommer att vara en tillgång. Förutom rapporter från lokalavdelningarna och våra nätverk diskuterades också ekonomin. Vad ska prioriteras? Vad har vi råd med?

Sammantaget är det alltid inspirerande att träffas, att knyta nya band, få andra perspektiv, ta del av andras glädjeämnen och problem.

Mångårig medlem i förbundsstyrelsen avtackad

Margareta Nordh är välkänd för Nyhetsbulletinens läsare. I många år har hon rapporterat från Centralamerika där hon har vistats i perioder och ofta besökt på senare år. Margareta har hållit sig väl underrättad om utvecklingen. I Honduras, El Salvador, och på senare år främst Nicaragua har hon gjort en stor insats genom att framgångsrikt driva projekt, som finansierats av SIDA/Forum Syd, senast i samarbete med Maria Dahmén. Insatserna har handlat om stöd till utbildning och organisering av kvinnor på landsbygden och i utsatta lägen i tätorter.

Bistandsverksamhet kräver energi, envishet och engagemang för att klara alla snåriga byråkratiska turer och vi har beundrat Margaretas uthållighet i många lägen. Vi var tacksamma, och säkerligen Margareta likaså, att hon och Maria hann hem alldeles innan pandemin stängde gränser för resande år 2020. Margareta finns ju kvar i SKV och i Lund, där hon i "alla år" varit engagerad i vänföreningen Lund – León, en stad i Nicaragua. Därtill numera även i Föreningen för demokrati och mänskliga rättigheter i Nicaragua. Vi kommer säkert att även fortsättningsvis hållas informerade om den tyvärr tragiska utvecklingen i Nicaragua.

Vi kommer att sakna Margareta Nordh i styrelsen.

8 MARS 2023
Kvinna Liv Frihet

Plusgiro: 50 50 95-0 • Avgiften är valfri från 50 kronor.
Redaktion: Ianthe Holmberg, Jessika Grahm, Erica Giselsson
Kontakt: Svenska Kvinnors Vänsterförbund
Linnégatan 21, 413 04 Göteborg
skvgoteborg@gmail.com
0702-82 90 80
www.svenskakvinnorsvansterforbund.se

